

PÄRNUMAA PUHKEALA

2021. aasta külastajauuringu
tulemused

Metoodika

Küllastajauuringud viiakse kõikidel aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad küllastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Küllastajate seire loodusaladel - Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

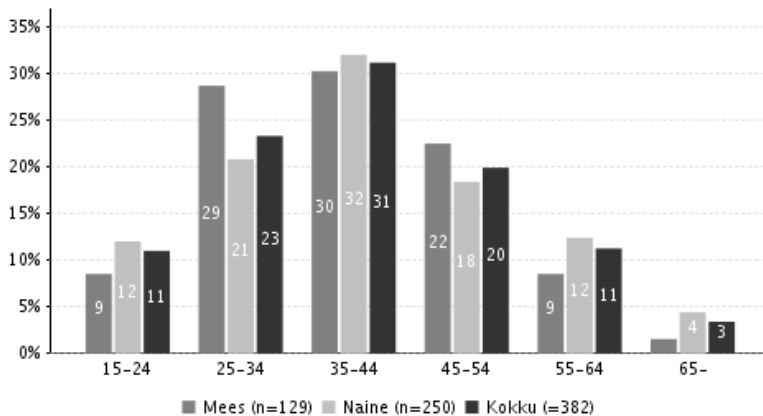
<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

Perioodil 15. juuli 2020 - 15. juuli 2021 korraldati küllastajauuring kõikidel RMK poolt hallatavatel looduses liikumise taristuga puhke- ja kaitsealadel. Lisaks korraldati uuring Sagadi metsakeskuses.

Pärnumaa puhkeala küllastajauuringu käigus koguti 450 ankeeti.

Tulemused

Pärnumaa puhkeala külastajatest oli külastajauuringu andmetel 65% naissoost ja 35% meessoost. Kõrgharidusega inimesi oli 42%, keskeriharidusega 32%, keskkharidusega 18% ja põhiharidusega 8% vastanutest. Vastanute vanuseline jagunemine on toodud Joonisel 1.

Joonis 1. Vastanute vanuseline jagunemine sugude järgi rühmitatuna

Puhkeala külastajatest 94% elab Eestis, järgnevad Läti (2%), Leedu, Soome, Poola ja Saksamaa (1%), seejärel teised riigid. Suurim külastajate hulk elab järgmistes omavalitsustes: Pärnu linn (14%), Tallinna linn (13%), Tartu linn (7%), Tartu vald (6%), Häädemeeste vald (5%), Viljandi vald (4%), Tori vald ja Viljandi linn (3%), millele järgnevad teised omavalitsused.

Puhkeala külastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (66%) ja 6 või enama inimese seltskonnas (25%). Igas teises seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid inimesi. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest ja sõpradest (Tabel 1).

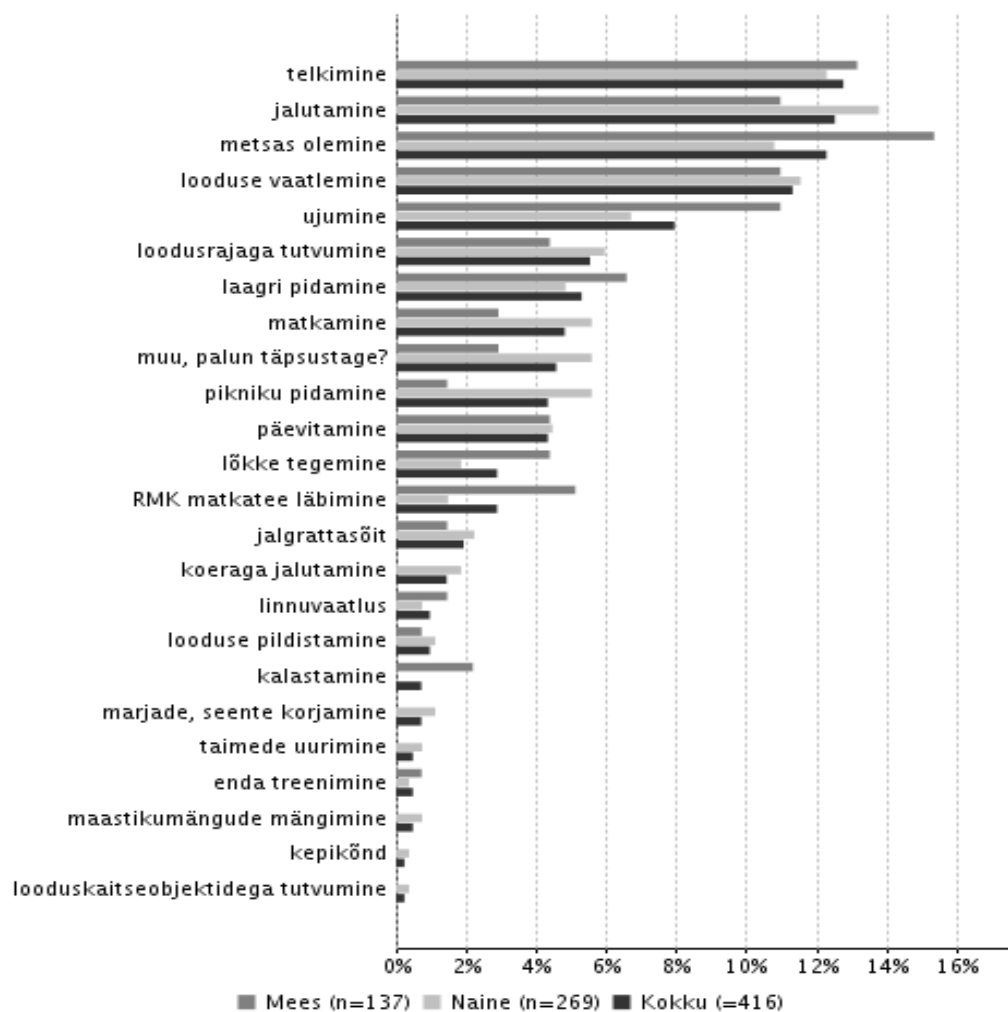
Tabel 1. Seltskonna koosseis

Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	257	63
teised sugulased	14	3
sõbrad	96	24
töökaaslased	15	4
klass	12	3
lasteaiarühm	4	1
kutse- või ülikooli õpilasgrupp	2	0
pensionäride grupp	2	0
organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliendid	1	0
klubi, ühing vms	1	0
teised, kes?	4	1
Kokku	408	100

Pärnumaa puhkeala oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 72%-le, üks mitmest planeeritud sihtpunktist 22%-le ja planeerimata sihtkoht 7%-le vastanutest.

Tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda, olid looduse vaatlemine, jalutamine, metsas olemine, ujumine, pikniku pidamine, järgnesid loodusrajaga tutvumine, lõkke tegemine ja looduse pildistamine jne.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad telkimist, jalutamist, metsas olemist, looduse vaatlemist, ujumist jne (Joonis 2).

Joonis 2. Külastajate kõige olulisem tegevus

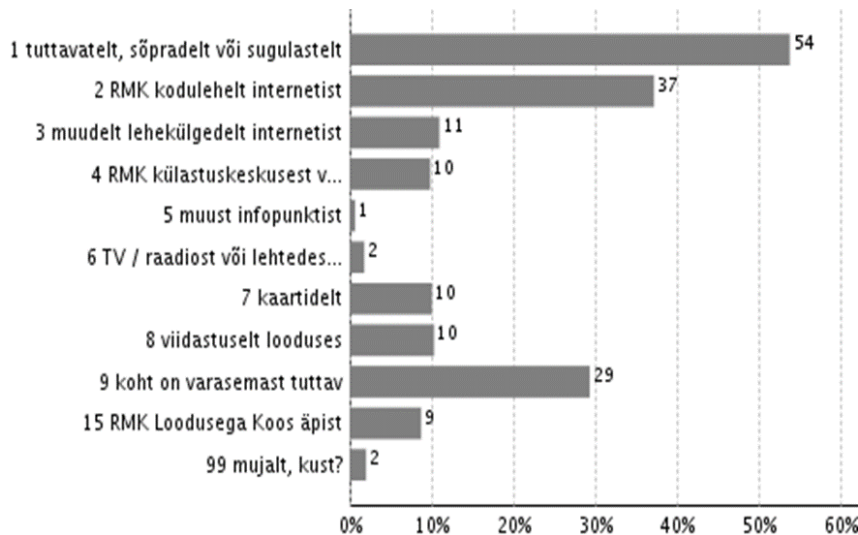
Pärnumaa puhkeala kõige enam külastatavad objektid olid Kabli külastuskeskus/teabepunkt (34% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), Rannametsa-Tolkuse looduse õpperada ja Kabli looduse õpperada (32%), Lemme ja Krapu telkimisalad (27%), Rae järve telkimisala ja matkarada (23%), millele järgnesid teised objektid. Keskmiselt külastati seekordse külastuse jooksul 3,25 objekti.

Pärnumaa puhkeala küllastusest 44% tehakse suvel (juuni-august), 21% sügisel (september-november), 19% kevadel (aprill-mai) ja 16% talvel (detsember-märts).

Päevaseid küllastajaid oli 38% kõigist küllastajatest ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 3,5 tundi. Ööbijaid oli 62% ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 3,5 ööpäeva (mediaan 2 ööpäeva). Ööbijatest 36% veetis alal ühe öö, 29% kaks ja 15% kolm ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks telkimisalasid ja lõkkekohti, aga ka metsaonne ja majutusettevõtteid. Esimest korda Pärnumaa puhkealal viibijaid oli 28% küllastajatest.

Alale saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (79% vastanutest). Alal liikumiseks kasutatakse samuti kõige enam sõiduautot (74%), millele järgneb sõiduauto haagissuvilaga või matkabuss ning jalgratas (8%), jalgsi liikujad (6%), tellitud buss (2%), liinibuss ja mootorratas (1%).

Ala kohta informatsiooni hankimise kohta annab ülevaate Joonis 3.

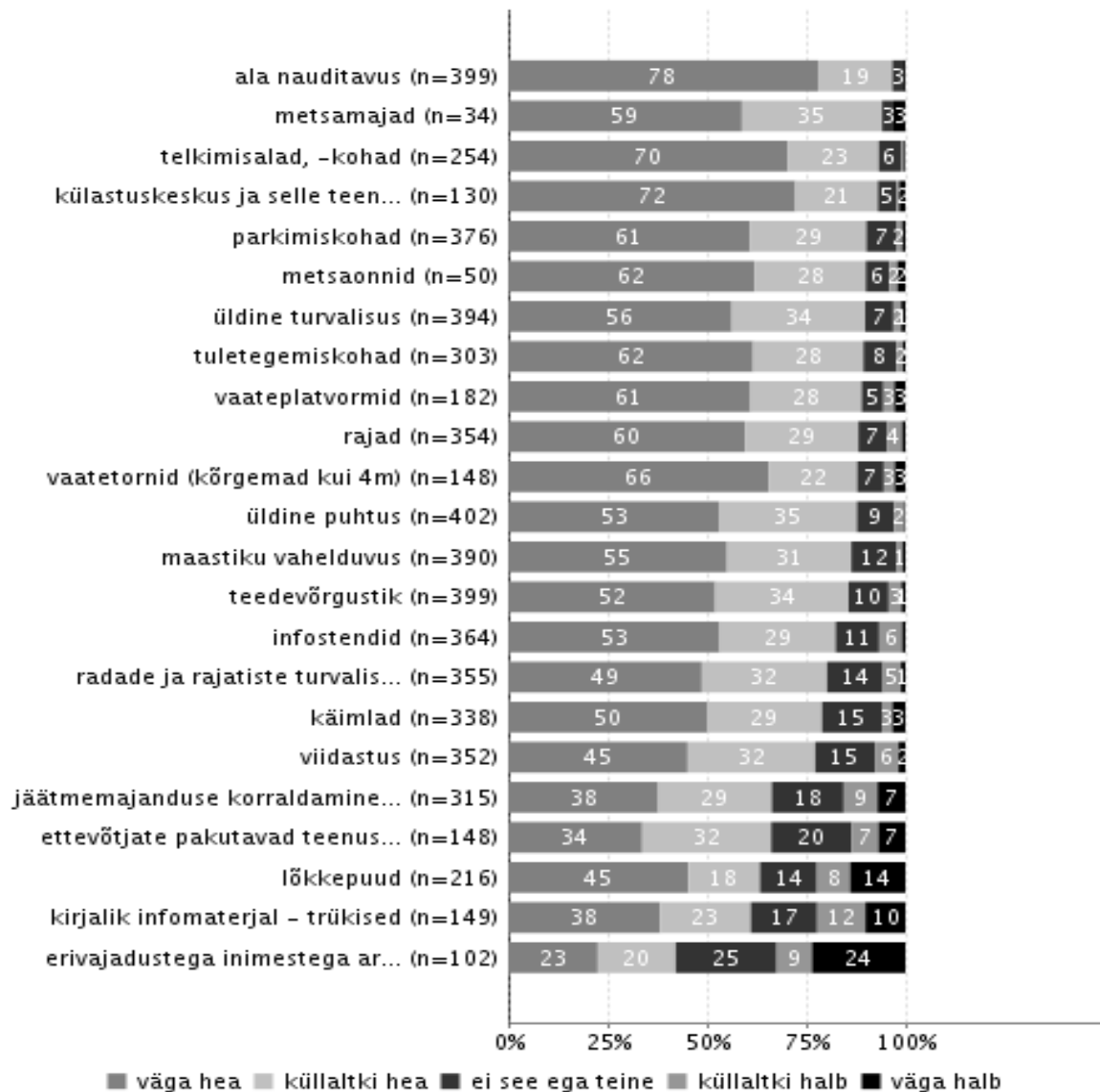

Joonis 3. Informatsiooni allikas

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsevad teha puhkealal ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 50% puhkealal käinutest kinnitas, et oli seekordse küllastusega seoses raha kulutanud. Küllastajad kulutasid keskmiselt 61,78 eurot küllastuskorra kohta (mediaan 35,00 eurot). Kõige enam kulutati raha ostudele kauplustest, seejärel ostudele bensiinijaamades, kohvikutes ja restoranides ning majutusele.

Küllastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid ilusad maastikud, looduse tunnetamine, meelerahu, mürast ja saastest eemal viibimine, viibimine koos oma seltskonnaga, stressi maandamine, meeldivad varasemad kogemused, olla perega, tutvumine alaga jne.

Üldiselt hinnati puhkeala teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid puhkeala külastajad külustuskeskuse ja selle teenuste, telkimis-, parkimis- ja tuletegemiskohtade, vaatetornide, metsaonnide ja metsamajade kvaliteeti. Halvima hinnangu andsid külastajad erivajadustega inimestega arvestamisele, kirjalikule infomaterjalile ja lõkkepuudele (Joonis 4).

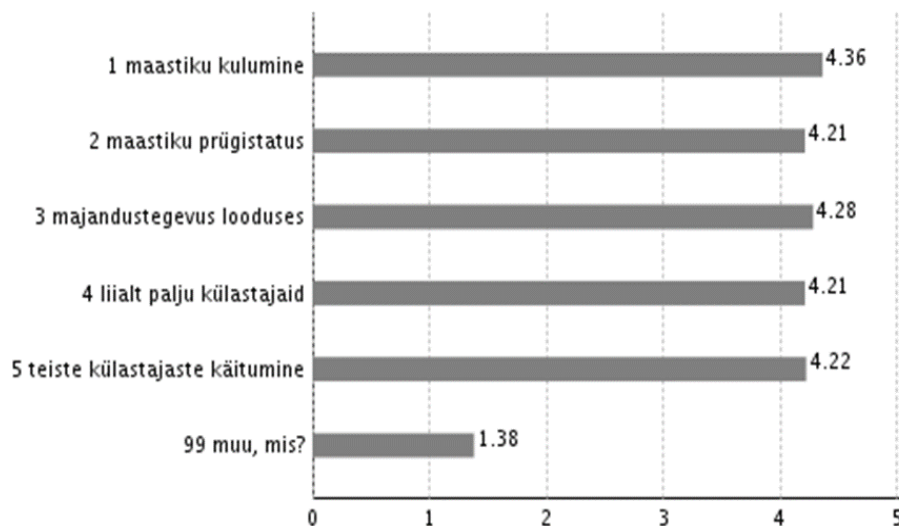

Joonis 4. Teenuste ja rajatiste kvaliteet

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 95% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid külastajad erivajadustega inimestele suunatud teenuste hulga.

Pärnumaa puhkeala külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas.

Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdsel tasemel madalalt (Joonis 5). Muude häiringute all nimetati erinevaid rajatiste seisukorra, külastajate käitumise ja looduskeskkonna tingimustega seotud aspekte.

5 = üldse mitte, 4 = küllaltki vähe, 3 = ei see ega teine, 2 = küllaltki palju, 1 = väga palju

Joonis 5. Külastust häirivad tegurid

89% külastajatest tundsid, et tänu Pärnumaa puhkeala seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu. Kolmest näitajast enim suurenes vaimne heaolu.

Küsimusele, kus paluti hinnata külastuse mõju oma tervisele ja enesetundele rahalises väärtuses, olid külastajad sagedamini välja toonud summa 120 eurot, mis on võrreldav puhkusepaketiiga kodumaal.

Küsitluses paluti vastajatel hinnata ettevõtjate poolt pakutavate teenuste vajadust eurodes ühe inimese kohta Pärnumaa puhkealal ning ümbruskonnas. Kõige enam tuntakse puudust toitlustusest (29% uuringus osalejatest), seejärel kauplustest (23%), majutusest (21%), spordi- ja harrastusvõimalustest (16%) ning juhendatud retkekorraldusest (14%). Enim nimetatud summad inimese kohta eest oli 20 eurot ostude eest kauplustes, 10 eurot ülejäänud teenuste eest. Muude teenuste all oli enim välja toodud pesemisvõimaluse puudumist ja paadi vm veesõiduki rentimise soovi.

Külastajauuringu tulemuste põhjal arvatatud Pärnumaa puhkeala võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,33 (üleriigiline loodusalade külastajarahuloluindeks oli 4,45).